

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Številka: 801-01/14-4/ EPA 1883 - VI
Ljubljana, 14. 5. 2014

Državni svet Republike Slovenije je na 18. seji 14. 5. 2014, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/2000, 24/03, 69/04, 68/06 in 47/2013), sprejel naslednje

M N E N J E

k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o ohranjanju narave (ZON-C) – druga obravnava

Državni svet **podpira** Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o ohranjanju narave (v nadaljevanju: predlog zakona), ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada.

Državni svet ugotavlja, da se s predlogom zakona odpravljajo administrativne ovire ter poenostavljajo različni upravni postopki in obenem povečuje učinkovitost ukrepov varstva narave, pri čemer se ne zmanjšuje varstvo narave in zagotavljanje javnega interesa. S predlogom zakona se ureja vožnja z vozili na motorni ali drug lasten pogon vozila v naravnem okolju ter predlaga uskladitev z drugimi sistemskimi zakoni na področju prekrškov, inšpekcijskega in carinskega nadzora, manjša uskladitev s pravom EU, uskladitev aktov o ustanovitvi zavarovanih območij z določbami zakona, deregulira in povečuje učinkovitost ukrepov varstva narave z delno sprostitev prometa z zemljišči v državni lasti na naravnih vrednotah. Medtem ko se s predlogom zakona ureja vožnja z motornimi vozili v naravnem okolju, se vožnja s kolesi v naravnem okolju ohranja na ravni Uredbe o prepovedi vožnje z vozili v naravnem okolju in se ne prenaša v zakon, saj bo področje vožnje s kolesi v naravnem okolju na željo predstavnikov kolesarjev celovito urejeno s posebnim predpisom. Državni svet ugotavlja, da predlog zakona ne prinaša nobenih konceptualnih sprememb, za katere je potrebna poglobljena razprava, ki bo prinesla preiščljene rešitve.

Državni svet podpira predlagano ureditev nadzora ureditve vožnje z vozili na motorni pogon v naravnem okolju, za katero bodo pristojni inšpektorji s področja narave, kmetijstva, gozdarstva, lovstva, naravovarstveni nadzorniki in policija, ki bodo imeli

enaka pooblastila in ki bodo lahko vozniku zasegli vozilo na motorni pogon v primeru storitve prekrška iz 5. točke prvega odstavka 162. člena zakona (ZON-C).

Državni svet ugotavlja, da sta Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj in Državni svet prejšnjega mandata obravnavala problematiko voženj z motornimi vozili v naravnem okolju ter podala nekaj predlogov, za katere danes lahko ugotovimo, da so vključeni v predlog zakona. Med drugim je bilo takrat, tudi s strani pristojnih institucij, ugotovljeno, da je identifikacija kršiteljev problematična, kajti po veljavnih predpisih nekaterih motornih vozil, kot so motorne sani, štirikolesniki, motorna kolesa, ni treba registrirati, zato je predlagana rešitev o vzpostavitvi evidence in označitvi vozil na motorni pogon, ki niso registrirana, dobra. Prav tako predlog zakona vključuje rešitev, da se bodo z občinskimi prostorskimi akti določila območja za rekreacijo in šport, kjer bo pod določenimi pogoji dovoljena vožnja z vozili na motorni pogon. Nadalje je upoštevan tudi predlog za višje globe ter možnost zasega in odvzema motornega vozila v primeru povratništva kršiteljev.

Državni svet meni, da bi bilo treba poleg vožnje z vozili na motorni pogon v naravnem okolju ustrezno zakonsko urediti tudi vožnjo s kolesi, predvsem gorskih kolesarjev, ki so iz obravnavanega predloga zakona na svojo željo izvzeti, saj v praksi tudi kolesarji povzročajo škodo na gozdnih in kmetijskih zemljiščih. Državni svet je bil seznanjen, da se ureditev vožnje s kolesi ne spreminja, saj bo zanje do nadaljnega še zmeraj veljala Uredba o prepovedi vožnje z vozili v naravnem okolju, po kateri je vožnja s kolesi izven utrjenih površin prepovedana. Državni svet poudarja, da je treba pri zakonski ureditvi vožnje s kolesi v naravnem okolju doseči družbeni konsenz ter pri določanju omejitev poiskati kompromisno rešitev med različnimi interesi (kolesarji, lastniki zemljišč, varovanje narave), pri čemer je treba nujno upoštevati vedno večjo prepoznavnost gorskega kolesarjenja kot pomembnega turističnega potenciala Slovenije. Državni svet ugotavlja, da takšno mnenje delijo tudi predstavniki Ministrstva za kmetijstvo in okolje ter Ministrstva za infrastrukturo in prostor.

V zvezi s prepovedjo vožnje v naravnem okolju Državni svet predlaga, da se zakonsko opredeli odškodninska odgovornost voznikov motornih vozil in kolesarjev ter drugih obiskovalcev na način, da se ti gibljejo po kmetijskih in gozdnih zemljiščih na lastno odgovornost. To pomeni, da bi se zgledovali po interventnem Zakonu o ukrepih za odpravo posledic žleda med 30. januarjem in 10. februarjem 2014 (ZUPPŽ), na podlagi katerega je do 31. 12. 2016 izključena odgovornost lastnikov gozdov za škodo obiskovalcem gozdov. Taka ureditev bi morala veljati generalno za vsa kmetijska in gozdna zemljišča in ne samo v času izvajanja sanacije gozdov. Če zakon dopušča neškodljivo gibanje tretjih oseb po kmetijskih in gozdnih zemljiščih, bi jih moral istočasno zavezati, da se gibljejo na lastno odgovornost. Zakon bi moral razbremeniti lastnike kmetijskih oziroma gozdnih zemljišč, ki so danes odškodninsko odgovorni za morebitno nesrečo obiskovalca (npr. kolesarja ali nabiralca gob) zaradi npr. podrtega drevesa. Zaradi veljavne pravne ureditve so lastniki kmetijskih zemljišč, predvsem travnikov v bližini naselij, tudi nejevoljni, saj se ljudje pogosto sprehajajo s psi, za njimi pa ne pospravljajo iztrebkov, ki imajo negativen vpliv na kakovost krme. To sicer ni materija tega zakona, je pa treba po mnenju Državnega sveta vprašanje odškodninske odgovornosti lastnikov kmetijskih in gozdnih zemljišč za morebitno škodo obiskovalcem

(npr. sprehajalcem, kolesarjem, nabiralcem gozdnih sadežev, itd.) ustrezno urediti v področni zakonodaji, in sicer Zakonu o gozdovih in Zakonu o kmetijskih zemljiščih.

Ob obravnavi tega predloga zakona državne svetnice in državni svetniki tudi opozarjajo na problematiko črnih odlagališč, ki je sicer urejena v Zakonu o varstva okolja, vendar tako, da je lastnik ali zakupnik zemljišča odgovoren za odpadke na svojem zemljišču, če povzročitelj nezakonito odloženih odpadkov ni znan. Taka rešitev ni korektna do lastnikov zemljišč, ki morajo dopustiti neškodljivo gibanje obiskovalcev, poleg tega so odgovorni tudi za odvoz nezakonito odloženih odpadkov, ki jih odložijo neznane osebe na njihovem zemljišču oziroma jih doleti finančna sankcija, če jih ne odstranijo. Državni svet opozarja, da je treba s področno zakonodajo ustrezno urediti področje črnih odlagališč oziroma vprašanje nezakonito odloženih odpadkov na kmetijskih in gozdnih zemljiščih v zasebni lasti tako, da država okrepi preventivno delovanje s poostrenim nadzorom, saj lastniki zemljišč npr. sami ne smejo namestiti kamer, s katerimi bi lahko identificirali povzročitelje črnih odlagališč.

* * *

Za poročevalca je bil določen državni svetnik Jernej Verbič.

Mitja Bervar
predsednik